

LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Par nodokļu reformas likumprojektu saskaņošanas gaitu

2017.gada 28.jūnijs

MK lēmums par nodokļu stratēģijas apstiprināšanu: nosacījumi

- Konceptuāli atbalstīt iesniegto rīkojuma projektu, atbilstoši Ministru prezidenta biedra, ekonomikas ministra priekšlikumam papildus paredzot, ka Valsts nodokļu politikas pamatnostādņēm 2018.-2021.gadam jānodrošina:
 - - ka tiek paredzēts risinājums veselības aprūpes ilgtermiņa finansēšanas modelim;
 - - strukturālā budžeta deficīta ievērošana;
 - - budžeta veidošanas procesā izveidojoties papildu fiskālai telpai, finansējuma novirzīšanu prioritāriem pasākumiem, īpaši iesākto nozaru reformu turpināšanai.

Koalīcijā pieņemtā risinājuma būtība

Finansēšanas avots

- VSAOI iemaksas: papildu 0,5% darba devējam un 0,5% darba ņēmējam
- Papildu maksājums nodokļu maksātājiem, kuri nav darba ņēmēji vai neveic nodokļu nomaksu noteiktā apmērā (diskusijas turpināsies tiesību aktu izstrādes laikā)

Ieviešanas jautājumi

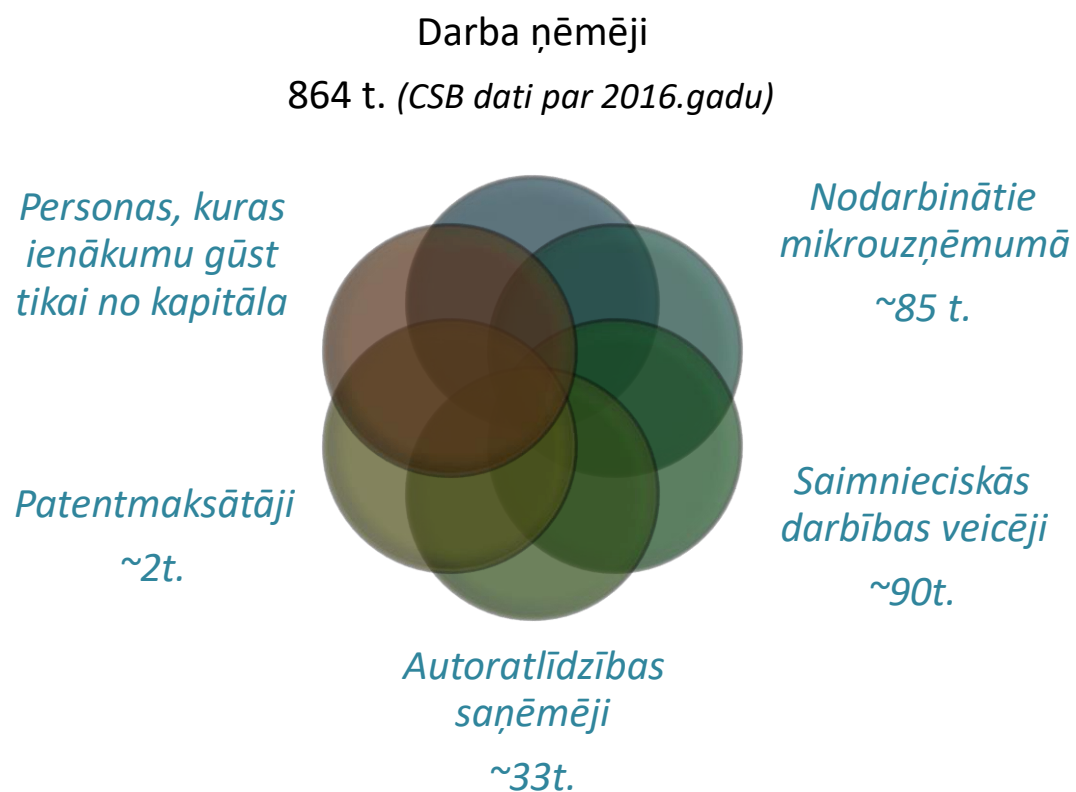
- Tiek izstrādāts atsevišķs likums par veselības nozares finansēšanu, tas tiek virzīts budžeta paketē 2017.gada rudenī

Veselības pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošana

- Veselības ministrija sniegusi informāciju par pacientu sagaidāmiem ieguvumiem 2018.gadā
- Citi nozares finansēšanas modeļa ieviešanas jautājumi tiks skatīti tiesību aktu izstrādes laikā

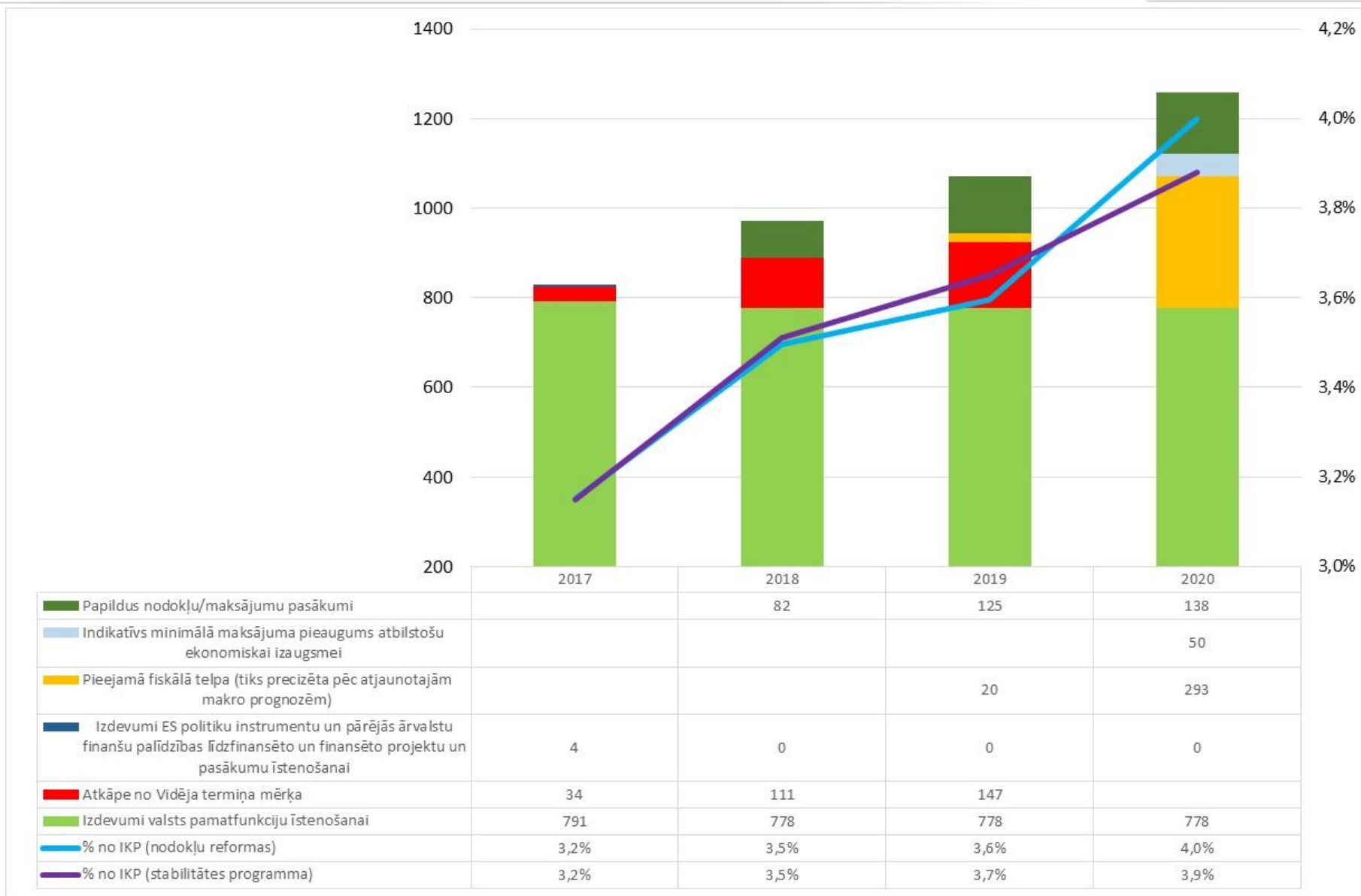
Veselības nozares finansēšana: vienots risinājums visiem nodokļu maksātājiem

Jānodrošina risinājums attiecībā uz visiem nodokļu maksātājiem. Nodarbinātajiem, kuri nav darba ņēmēji un personām, kuras gūst ienākumus no kapitāla, būtu piemērojams līdzvērtīgs maksājums.

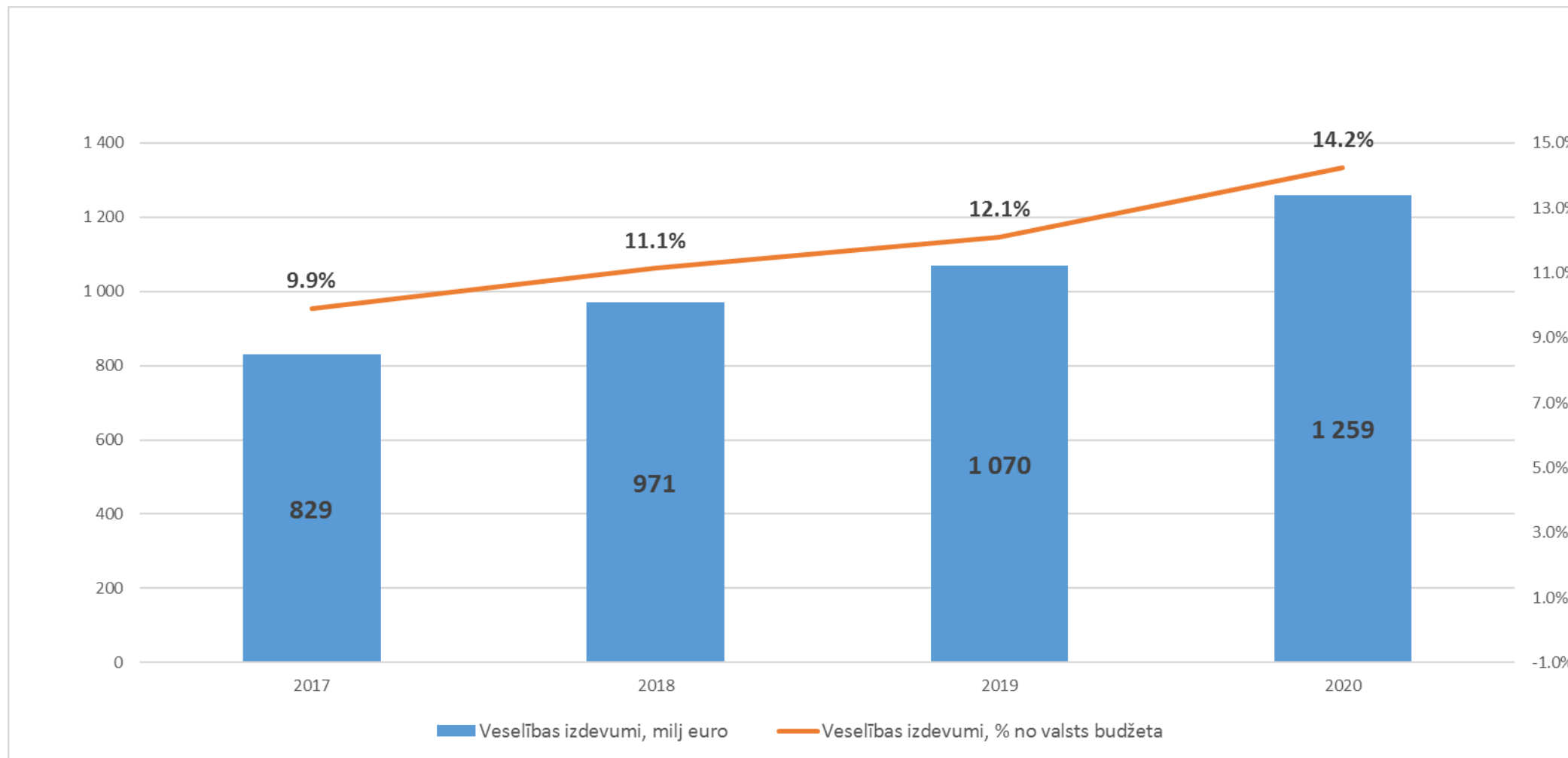

Veselības finansējums: koalīcijā izskatītais risinājums

Veselības ministrijas plāns – 12% veselības izdevumi no valsts budžeta izdevumiem 2020.gadā

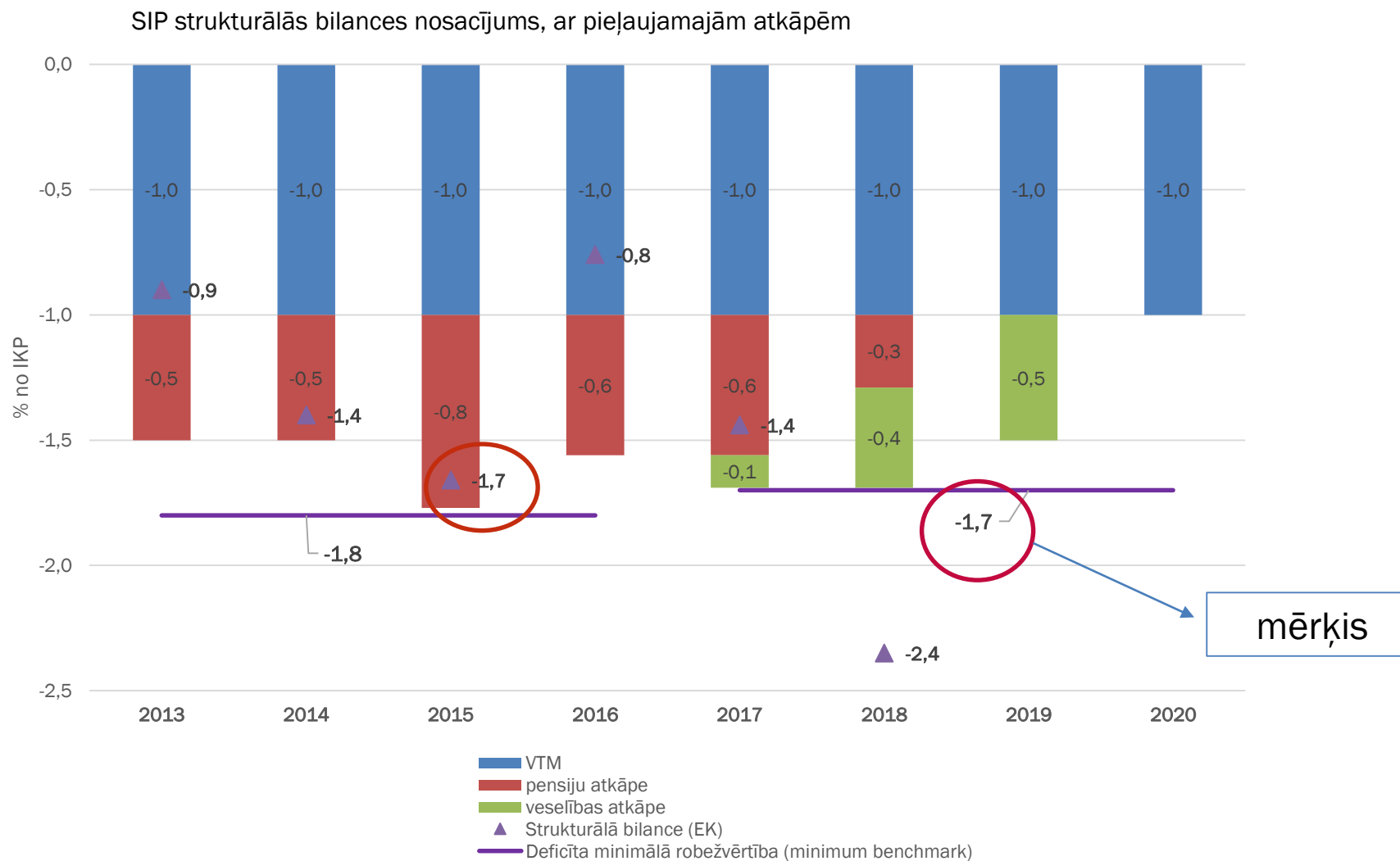

Budžeta deficīta samazināšana: koalīcijā izskatītais risinājums

- Pakāpeniska UIN reformas īstenošana: UIN avansa maksājuma saglabāšana 6 mēnešus
- Pārejas perioda koriģēšana (3=>2 gadi) attiecībā uz dividendēm piemērojamo IIN likmi 10%
- Pakāpeniska IIN reformas īstenošana (neapliekamais ienākums: 200=>230=>250 EUR; atalgojuma sliekšnis, līdz kuram ir piemērojama samazinātā IIN likme – 45 000=>20 000 EUR)

Diskusijās aktualizētais papildu jautājums: Solidaritātes nodokļa reforma – vai to transformēt par VSAOI vai arī IIN, vienlaikus saglabājot iepriekšējā nodokļa daļu kā solidaritātes maksājumu

UIN salīdzinājums

Ja UIN reforma netiktu īstenota, tiktu saglabāti UIN avansi pilnā apmērā

	Apstiprinātā nodokļu reforma 2018.g.	Jaunais scenārijs (pēc 26.07.2017)
Pārejas periods, sadalot iepriekšējo gadu peļņu (10% IIN)	3 gadi	2 gadi
Avansa maksājumi	Netiek piemēroti	Piemēro 2018.gada 1.pusgadā

Galvenie principi:

Samaksātais avanss tiks kreditēts jau 2018.gadā, t.sk. pret UIN, kas maksājams par normu pārsniegšanu un ar saimniecisku darbību nesaistītiem izdevumiem; neizmantotā daļa pārceļas uz turpmākiem gadiem

2018.gada 1.pusgadā nav jāmaksā kārtējais UIN, pirmā deklarācija tiek iesniegta pēc pusgada un iepriekš samaksātais avanss ir izmantojams UIN maksājumiem

IIN salīdzinājums

	2017.g.	Apstiprinātā nodokļu reforma 2018.g.	Jaunais scenārijs (pēc 26.07.2017)		
			2018.g.	2019.g.	2020.g.
IIN likme	23%	20%			
IIN likme ienākumam virs 45 000 EUR		23%			
IIN likme ienākumam līdz 20 000 EUR			20%	20%	20%
IIN likme ienākumam 20 000.01-55 000 EUR			23%	23%	23%
IIN likme ienākumam virs 55 000 EUR**			33,5%*	33,5%*	33,5%*

* Tiek piemērots Solidaritātes nodokļa atzīšanas princips IIN aprēķinam. Ja netiek piemērots Solidaritātes nodokļa atzīšanas princips, līdzvērtīga likme ir 31,4%. Ievērots princips, ka, solidaritātes nodokli transformējot, tā maksātājiem nodokļa slogs nemainās.

** 10,5% pārdale no solidaritātes maksājuma

Ikvienam darbiniekam pirmajiem 20 000 EUR
ienākumu tiek piemērota 20% IIN likme

Minimālā alga, ar IIN neapliekamais minimums

	2017.g.	Apstiprinātā nodokļu reforma 2018.g.	Jaunais scenārijs (pēc 26.07.2017)		
			2018.g.	2019.g.	2020.g.
Minimālā alga, EUR mēnesī	380	430	430*	430*	430*
Atvieglojums par apgādībā esošu personu, EUR mēnesī	175	250	200	230	250
Diferencētais neapliekamais minimums, EUR mēnesī					
NM_{max}	115	250	200	230	250
NM_{min}	60	0	0	0	0
AI_{max}	400	440	440	440	440
AI_{min}	1100	1000	1000	1100	1200

*notikusi diskusija par iespējamu pakāpeniskumu

VSAOI salīdzinājums

	2017.g.	Apstiprinātā nodokļu reforma 2018.g.	Jaunais scenārijs (pēc 26.07.2017)		
			2018.g.	2019.g.	2020.g.
VSAOI likme	34,09%	34,09%	35,09%*	35,09%*	35,09%*
<i>darba devēja daļa</i>	23,59%	23,59%	24,09%	24,09%	24,09%
<i>darba ņēmēja daļa</i>	10,5%	10,5%	11%	11%	11%
VSAOI likme ienākumam virs 52 400 EUR**	0%				
VSAOI likme ienākumam virs 95 100 EUR		0%			
Kopējā nodokļu likme ienākumam virs 55 000 EUR (nav VSAOI)			35,09%	35,09%	35,09%
Pārsnieguma daļas virs 55 000 EUR pārdale:					
<i>veselība (darba ņēmēja daļa)</i>			0,5%	0,5%	0,5%
<i>veselība (darba devēja daļa)</i>			0,5%	0,5%	0,5%
<i>2. pensiju līmenis (darba devēja daļa)</i>			6%	6%	6%
<i>solidaritātes maksājums (darba devēja daļa)</i>			17,59%	17,59%	17,59%
<i>IIN (darba ņēmēja daļa)</i>			10,5%	10,5%	10,5%

* 1% tiek novirzīts veselībai (0,5% darba ņēmēja; 0,5% darba devēja daļa)

** ienākumam virs 52 400 EUR tiek piemērots solidaritātes nodoklis

Darba spēka nodokļi: kopsavilkums

Bruto alga	Darba ņēmēja VSAOI		Darba devēja VSAOI		DNM		IIN		Neto alga		Ieņēmums u pieaugums	Darba devēja izmaksas (bruto alga + DD VSAOI)		Izdevums u pieaugums
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018		2017	2018	
Minimālā alga (2017.g. - 380 EUR/mēn.; 2018.g. (NR) - 430 EUR/mēn.; 2018.g. (JS) - 430 EUR/mēn.;	40	47	90	104	115	200	52	37	288	346	58	470	534	-64
600	63	66	142	145	99	143	101	78	436	456	19	742	745	-3
800	84	88	189	193	84	71	145	128	571	584	13	989	993	-4
1000	105	110	236	241	68	0	190	178	705	712	7	1236	1241	-5
1200	126	132	283	289	60	0	233	214	841	854	14	1483	1489	-6
1400	147	154	330	337	60	0	274	249	979	997	18	1730	1737	-7
2000	210	220	472	482	60	0	398	366	1392	1414	22	2472	2482	-10
4000	420	440	944	964	60	0	810	782	2770	2778	8	4944	4964	-20
6000	630	660	1415	1445	60	0	1221	1198	4149	4142	-7	7415	7445	-30
8000	840	880	1887	1927	60	0	1633	1614	5527	5506	-21	9887	9927	-40
10000	1050	1100	2359	2409	60	0	2045	2030	6905	6870	-35	12359	12409	-50

Izstrādātie likumprojekti

- Atbalsts nodokļu maksātājiem nokavējuma naudas un soda naudas dzēšanai
- Par Solidaritātes nodokļa likuma atzīšanu par spēku zaudējušu (jāprecizē)
- Grozījums Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumā
- Grozījumi likumā „Par akcīzes nodokli” (jāprecizē)
- Grozījumi likumā „Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli”
- Grozījumi likumā „Par nodokļiem un nodevām”
- Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā
- Grozījumi likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” (jāprecizē)
- Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums (jāprecizē)
- Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā
- Grozījumi likumā «Par valsts sociālo apdrošināšanu» (jāprecizē)
- Papildus tiek gatavoti MK noteikumu projekti

Papildu atrisinātie jautājumi: lauksaimniecības nozare

- Saglabāta esošā IIN likme un IIN aprēķināšanas kārtība zemes nomas darījumiem.
- Saglabāta esošā IIN likme un nodokļa aprēķināšanas kārtība atsavināšanas darījumos ar augošu mežu vai tajā sagatavoto kokmateriālu pārdošanu (panākta vienošanās atbilstoši ZM piedāvājumam dalīt izdevumu normas 60% (augošam mežam) normu un 75% (kokmateriāliem)).
- Lauksaimniecības produkcijas ražotājiem, 80% izdevumu normas aprēķinā ieņēmumos tiks ieskaitīta saņemtās atbalsta summas.
- Pārejas noteikumi - pagarinot nodokļa atbrīvojuma piemērošanu atsavinot lauksaimniecības zemi un subsīdiju aplikšanai ar IIN.

Papildu atrisinātie jautājumi:UIN

- Summas, kas izmaksātas subsīdiju veidā kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai (par 50% no atbalsta summas) samazina UIN apliekamo objektu.
- Paplašināts aizdevēju loks, kuriem aizdevumus saistītai personai neiekļauj UIN bāzē.
- Precizētas atsevišķas normas sadarbībā ar nozaru organizācijām un nodokļu konsultantiem

Darbspēka nodokļu reforma un UIN reforma MK apstiprinātā

Darbspēka nodokļu reforma:

- 1) IIN likmes samazināšana mazāku algu saņēmējiem (23%=>20% algām zem 45 000 EUR gadā);
- 2) Diferencētā neapliekamā minimuma palielināšana 65 ERU-115 EUR=>0 EUR-250 EUR algām līdz 1000/1100 EUR;
- 3) Solidaritātes nodokļa aizstāšana ar 2.līmeņa VSAOI iemaksu griestiem (1.līmenis 55 000 EUR; 2.līmenis 95 100 EUR ar īstermiņa izmaksu ierobežojumu);
- 4) pakāpeniska IIN neapliekamā minimuma palielināšana pensionāriem līdz 300 EUR;
- 5) Neapliekamais minimums par apgādībā esošu personu 250 EUR.

UIN reforma:

- 1) UIN likmes pacelšana 15% => 20%, IIN 10%=>0%;
- 2) 0% UIN noteikšana nesadalītajai peļņai, 20% (80/20) ar saimniecisko darbību nesaistītiem izdevumiem;
- 3) atteikšanās no UIN avansa maksājuma;
- 4) 3 gadu pārejas periods iepriekš uzkrātas peļņas izmaksai ar IIN 10% (20% no 4.gada);
- 4) pārejas periodu saglabāšana SEZ, investīciju projektiem u.c.

Darbspēka nodokļu reforma	2018	2019	2020
1. Minimālās darba algas paaugstināšana no 380 uz 430 euro mēnesī	27,4	27,4	27,4
Izdevumi minimālās darba algas palielināšanas nodrošināšanai	-32,2	-32,2	-32,2
2. IIN likmju samazināšana no 23% uz 20%	-167,3	-176,6	-190,5
3. Diferencētā neapliekamā minimuma paaugstināšana no 130 līdz 250 euro mēnesī	-73,9	-78,2	-73,4
4. Atvieglojuma par apgādībā esošu personu paaugstināšana no 175 līdz 250 euro mēnesī	-45,9	-45,9	-46,7
5. Neapliekamā minimuma pensionāriem paaugstināšana no 235 līdz 250/300 euro mēnesī	-22,1	-31,6	-43,1
Izdevumi mazajām pensijām	-7,0	-7,0	-7,0
6. Solidaritātes nodokļa atcelšana un VSAOI objekta maksimālā apmēra otrā līmeņa griestu ieviešana 1.līmenis 55 000; 2.līmenis 95 100 euro gadā	-0,1	-20,7	-21,2
KOPĀ	-321,1	-364,8	-386,7

UIN reforma 20% sadalītajai peļņai	2018	2019	2020
1. Iekasētais UIN	144,5	337,1	371,3
2. UIN samazinājums	-470,2	-498,2	-526
3. Iekasētais IIN	134,6	-42,3	-44,4
KOPĀ (pret UIN prognozi)	-191,1	-203,4	-199,1

Darbspēka nodokļu un UIN reformas ietekme	-512,2	-568,2	-585,8
---	--------	--------	--------

Kompensējošie pasākumi MK apstiprinātais

Kompensējošie pasākumi:

- 1) IIN palielināšana ienākumam no kapitāla (10/15%=>20%);
- 2) akcīzes nodokļu palielināšana;
- 3) azartspēļu nodokļu palielināšana (30% spēļu automātiem un galdiem; IIN laimestiem virs 3000 EUR);
- 4) sociālās atbildības pasākumi (5% sociālās iemaksas autoratlīdzības un saimnieciskās darbības veicējiem; saimnieciskās darbības darbības veicēju IIN objekta precizēšana);
- 5) MUN darbības ierobežošana (apgrozījums 100 000 => 40 000 EUR);
- 6) IIN attaisnoto izdevumu ierobežošana;
- 7) patentmaksu likmju izlīdzināšana.

IIN likmju izlīdzināšana; sociālās atbildības pasākumi	2018	2019	2020
1. Ienākums no kapitāla un kapitāla pieauguma no 10%/15% uz 20%	11,3	11,3	11,3
2. Ienākums no saimnieciskās darbības izdevumu norma 80% + 5% VSAOI	20,0	20,0	20,0
3. Ienākums no autoratlīdzībām 5% VSAOI	2,2	2,2	2,2
4. Ienākums no augoša meža/kokmateriālu pārdošanas no 10% uz 20% + vienota izdevumu norma 50% apmērā	3,5	3,5	3,5
5. Izložu vai azartspēļu laimesti, kas pārsniedz 3000 euro (izņēmums – simts gades loterija)	2,6	2,6	2,6
6. Patentmaksas 50 euro un 100 euro mēnesī	1,0	1,0	1,0
KOPĀ	40,6	40,6	40,6

Kompensējošo pasākumu ietekme

88,8

156,0

146,3

Kompensējošie pasākumi	2018	2019	2020
1. Akcīzes nodokļa likmju paaugstināšana	19,3	37,4	74,1
1.1. Naftas produktiem pieaugums no 7,8%-23,9%	28,9	30,0	38,9
Izdevumi ceļu uzturēšanai	-25,6	-25,6	-25,6
1.2. Alkoholiskajiem dzērieniem pieaugums no 15,2%-17,9%	10,4	20,9	32,3
1.3. Alum pieaugums no 19,8%-24,4%	5,1	6,8	12,5
1.4. Tabakas izstrādājumiem pieaugums par 5%	0,5	5,3	16,0
2. Azartspēļu nodokļa likmju paaugstināšana automātiem un spēļu galdiem par 30%	8,3	9,0	9,0
3. Nekustamā īpašuma nodokļa nosacījumu pārskatīšana	7,0	9,0	9,0
4. Saglabāt līdzšinējo transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa maksāšanas kārtību arī 2019.gadā un turpmāk	-	46,4	-
5. MUN darījuma sliekšņa ierobežošana no 100 000 uz 40 000 euro	4,2	4,2	4,2
6. IIN attaisnoto izdevumu ierobežošana 600/4000 euro gadā un 50/10% no apliekamā ienākuma (izglītība; medicīna; ziedojumi/pensiju fondi; apdrošināšanas prēmijas)	9,4	9,4	9,4
KOPĀ	48,2	115,4	105,7

Ēnu apkarošanas pasākumi un ekonomiskā izaugsme MK apstiprināts

Ēnu apkarošanas pasākumi: 1) reversā PVN paplašināšana; 2) PVN darījumu atšifrēšanas sliekšņu samazināšana (1430 EUR=> 150 EUR); 3) PVN reģistrācijas sliekšņa samazināšana 50 000 EUR => 40 000 EUR); 4) nodokļu atbalsta pasākums u.c.
Ekonomiskā izaugsme

Ēnu ekonomikas apkarošanas pasākumi	2018	2019	2020
1. Pievienotās vērtības nodokļa izmaiņas	102,5	105,7	105,7
1.1. Paplašināt nozaru sarakstu, kurās piemēro PVN reverso maksāšanas kārtību (būvmateriālu, sadzīves tehnikas un metālizstrādājumu nozarē)	61,8	61,8	61,8
1.2. Samazināt reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā gada apgrozījuma slieksni no 50 000 uz 40 000 euro	5,9	5,9	5,9
1.3. Samazināt PVN deklarācijā atšifrējamo darījumu atšifrēšanas no 1 430 uz 150 euro	34,8	38,0	38,0
2. Ēnu ekonomikas pasākumi	26,8	26,8	26,8
3. Nodokļu atbalsta pasākums (nokavējuma naudas un sodas naudas dzēšana parāda nomaksas gadījumā)	30,1	30,1	30,1
KOPĀ	159,4	162,6	162,6

Ekonomiskā izaugsme + UIN/IIN atgr. efekts	2018	2019	2020
1. IIN	20,0	27,0	50,0
2. VSAOI	30,2	40,7	75,4
Speciālā budžeta papildus izdevumi	-27,0	-31,4	-40,5
3. PVN	35,0	45,0	75,0
4. Akcīzes nodoklis	2,4	3,6	6,0
5. UIN	0,0	10,0	25,0
6. Azartspēļu nodoklis	0,4	0,7	1,0
7. NĪN	0,0	1,0	1,0
8. TEN	0,2	0,4	0,6
9. Muitas nodoklis	0,4	0,6	1,8
10. UVTN	0,1	0,2	0,3
11. DRN	0,4	0,7	1,0
KOPĀ	62,1	98,5	196,6

Ēnu apkarošanas pasākumu un ekonomiskās
izaugsmes ietekme

221,5 261,1 359,2

Papildu scenārijs (ietekme 2018):

Nodokļu reformas fiskālā ietekme kopbudžetā (neieskaitot fondētās), ieskaitot izdevumus KOPĀ	-201,9
1) VSAOI likmes palielināšana par 1%punktu; 2) SOC daļas, kas samaksāta virs 55'000,01 euro, pārdale: 1% veselībai, 6% 2.pensiju līmenim, 17,59% solidaritātes maksājumam, 10,5% IIN	5,8
<u>IIN likme</u> - 20% ienākumiem līdz 20'000 euro gadā; - 23% ienākumiem no 20'000,01 līdz 55'000 euro gadā; - 31,4% ienākumam virs 55'000,01 euro (papildus 10,5% (pārdale no SOC)) <u>Diferencētais NM</u> 0-200 euro gadā (min sliekšnis 440 euro, max sliekšnis 1000 euro (2018), 0-230 euro gadā (min sliekšnis 440 euro, max sliekšnis 1100 euro (2019), 0-250 euro gadā (min sliekšnis 440 euro, max sliekšnis 1200 euro (2020) <u>Atvieglojums par apgādībā esošu personu</u> 200 EUR (2018); 230 EUR (2019); 250 Eur (2020)	117,7
UIN avansi ieviešanas gadā + noteikt īsāku (divi gadi) pārejas periodu iepriekšējo periodu peļņas izmaksai dividendēs	122,0
Ekonomiskā izaugsme un atgriezeniskais efekts	-18,2
IETEKME KOPĀ	25,4

Laika grafiks (projekts)

- Pirmā MK sēde 04.07., tad attiecīgi:
- 14.07. Saeimas ārkārtas sēdes - pirmā sēde nodošana budžeta komisijai, otrā sēde 1. lasījums,
- 21.07. Saeimas ārkārtas sēde 2. lasījumam

Paldies par uzmanību!